

Wojewódzki Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Warszawie

INFORMACJA

**O DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY
ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W WARSZAWIE
w 2007 r.**

I. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO

PRZYCHODY

Przychody Funduszu w 2007 r. oraz wykonanie planu ilustruje poniższa tabela:

		Plan 2007 r.	Wykonanie	
Lp.	Wyszczególnienie	w zł		%
I	Przychody, w tym:	108 317 000	117 923 764	108,9
1.	Wpływy z tytułu opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska	77 850 000	83 491 330	107,2
2.	Wpływy z tytułu kar za nieprzestrzeganie przepisów o ochronie środowiska	200 000	636 751	318,4
3.	Nadwyżki z gminnych i powiatowych foś	13 217 000	13 216 866	100,0
4.	Pozostałe przychody, w tym:	17 050 000	20 578 817	120,7
	- przychody z odsetek od pożyczek	11 700 000	11 705 744	100,0
	- przychody z oprocentowania papierów wartościowych i rachunków bankowych	4 500 000	7 302 966	162,3
	- przychody ze sprzedaży akcji i udziałów oraz dywidendy	0	0	0
	- przychody finansowe (odpisy)	20 000	34 415	172,1
	- przychody operacyjne (najem)	80 000	98 267	122,8
	- zwrot umorzeń	740 000	1 397 218	188,8
	- pozostałe	10 000	40 207	402,1

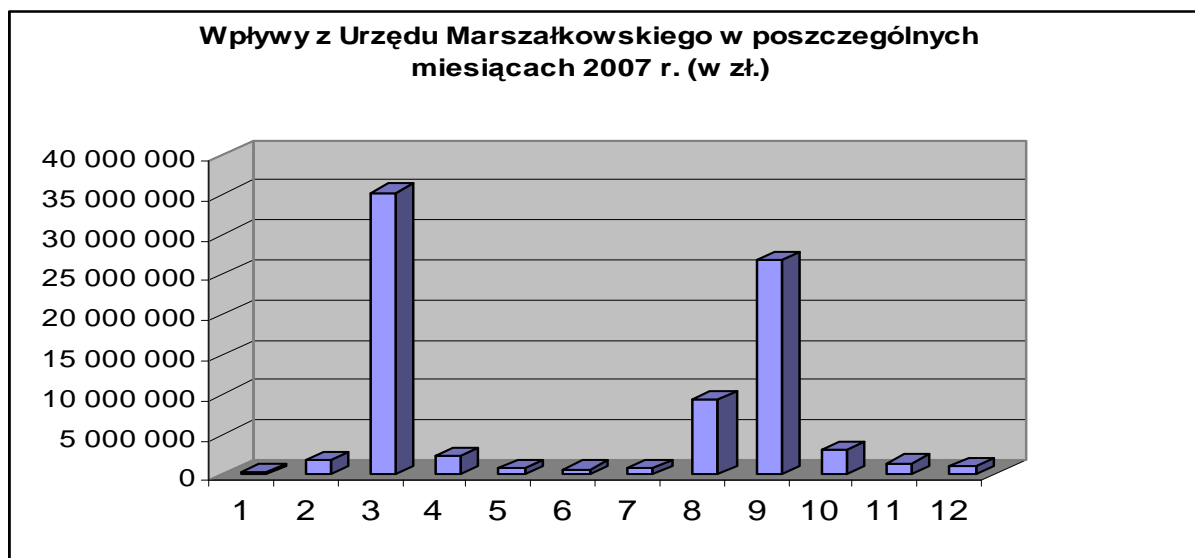
Przychody Funduszu w 2007 r. były wyższe o 12 mln zł (11,4 %) w stosunku do przychodów uzyskanych w 2006 r., na co złożył się przede wszystkim wzrost wpływów z tytułu nadwyżek gminnych i powiatowych funduszy ochrony środowiska (wpływy z tego tytułu zwiększyły się o 8,5 mln zł w stosunku do roku 2006, tj. blisko trzykrotnie) oraz wzrost o 4,2 mln zł przychodów z tytułu oprocentowania papierów wartościowych i rachunków bankowych (przychody te były ponad dwukrotnie wyższe niż w 2006 r.).

Wpływy z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska, stanowiących zasadniczą pozycję w ogólnych przychodach Funduszu, wzrosły w stosunku do 2006 r. o 0,5 mln zł, tj. o 0,6 %.

Wpływy z tytułu kar za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska zwiększyły się o 386 tys. (tj. 2,5 krotnie).

Spadek w stosunku do 2006 r. zanotowały natomiast wpływy z tytułu oprocentowania pożyczek - o 1,2 mln zł (tj. o 9,2 %), co wynika w znacznej mierze z mniejszej liczby umów pożyczkowych zawartych w roku 2006 oraz z przesunięcia części wypłat pożyczek z 2007 r. na 2008 r.

Wysokość wpływów z tytułu opłat za gospodarcze korzystania ze środowiska w poszczególnych miesiącach 2007 roku przedstawia poniższy wykres.

Ze spłat rat pożyczek w 2007 r. do Funduszu wpłynęło 113,7 mln zł, tj. o 19,9 mln zł (17,5 %) mniej niż w 2006 roku.

WYDATKI

Wydatki Funduszu w 2007 r. oraz wykonanie planu w powyższym zakresie przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Plan 2007 r.	Wykonanie	%
		w zł		
	Wydatki, w tym:	103 220 000	78 199 277	75,7
1.	Wydatki związane z działalnością statutową, w tym:	90 250 000	67 553 169	75,0
	- dotacje	50 000 000	34 349 278	68,7
	- umorzenia	37 950 000	31 963 021	84,2
	- dopłaty do kredytów	2 300 000	1 240 870	53,9
2.	Wydatki bieżące (własne):	12 970 000	10 646 108	82,0
2.1.	Koszty funkcjonowania organów i biura, z tego:	12 470 000	10 506 990	84,2
	- wynagrodzenia	6 670 000	6 458 179	96,8
	- pochodne od wynagrodzeń	1 250 000	1 073 502	85,9
	- pozostałe	4 550 000	2 975 309	65,3
	w tym: koszty finansowe	1 750 000	575 589	32,9
2.2.	Wydatki inwestycyjne własne	500 000	139 118	27,8

Ogółem w stosunku do 2006 r. wydatki Funduszu wzrosły o 13,1 mln zł, tj. o 20 %, w tym:

- wydatki na działalność statutową wzrosły o 12,6 mln zł, tj. o 23 %,
  - (dotacje - wzrost o 11 mln zł, tj. o 47,2 %,
  - umorzenia - wzrost o 1 mln zł, tj. o 3 %,
  - dopłaty - wzrost o 560,5 tys. zł, tj. o 82,4 %),
- wydatki bieżące wzrosły o 537,1 tys. zł, tj. o 5,3 %,
  - (koszty funkcjonowania organów i biura - wzrost o 622,7 tys. zł, tj. o 6,3 %),
- wydatki inwestycyjne własne zmniejszyły się o 86 tys. zł, tj. o 38 %.

Stan środków na rachunkach bankowych Funduszu na dzień 31.12.2007 r. wyniósł 159.309.988,60 zł, z czego 1.359.600 zł stanowiło wartość lokat kaucyjnych, wpłaconych przez wnioskodawców jako zabezpieczenia pożyczek, 15.177.837 zł - to pozostałe do wypłaty środki z pożyczki otrzymanej z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (na dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych z funduszy Unii Europejskiej), 8.522,52 zł - to środki Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

W analizie wysokości środków pozostałych na koniec roku uwzględnić należy wartość zobowiązań zaciągniętych przez Fundusz w 2007 r., których realizacja przesunęła się na 2008 r. Wynoszą one 102 mln zł (z uwzględnieniem wypłat z pożyczki z NFOŚiGW).

Kwota tych zobowiązań wynika z zawartych umów, z których środki nie zostały wypłacone do końca 2007 r. oraz podjętych (niezrealizowanych do końca roku) uchwał, stanowiących przyrzeczenia dofinansowania.

Na pozostałą niewypłaconą kwotę składają się rezygnacje podmiotów z dofinansowania (obejmują one 31,5 mln zł), jak również środki, które Fundusz co roku zabezpiecza jako niezbędne do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania w sferze finansowej w pierwszych dwóch miesiącach przyszłego roku, kiedy to brak jest wpływów ze spłat pożyczek oraz wpływów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska (8 mln zł).

Ponadto na uwagę zasługuje fakt, że Fundusz w 2007 r. uzyskał wyższe niż planowano (na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Marszałkowskiego) przychody z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska (o 5,6 mln zł), a także wyższe od zaplanowanych:

- wpływy ze spłat rat pożyczek (o 3,5 mln zł) - efekt aneksowania umów przez wnioskodawców,
- wpływy z tytułu oprocentowania papierów wartościowych i rachunków bankowych, przychody finansowe i operacyjne oraz wpływy ze zwrotów umorzeń (łącznie o 3,5 mln zł),
- wpływy z kar za nieprzestrzeżenie przepisów ochrony środowiska (o 0,5 mln zł).

Nie wypłacono ponadto całości dopłat zaplanowanych na 2007 r. (niewykorzystana kwota z tego tytułu to 1,1 mln zł).

Uzyskano również mniejsze niż zaplanowano (o 2,3 mln zł) wykonanie kosztów funkcjonowania organów i Biura Funduszu oraz wydatków inwestycyjnych (kwota zaplanowana na ww. cel w 2007 r. obejmowała m.in. 1,2 mln zł na odpisy aktualizujące należności z tytułu tzw. „trudnych pożyczek”).

WFOŚiGW Warszawie osiągnął w 2007 r. zysk z działalności w wysokości 39.863.604,16 zł. Zysk za 2007 r. jest o 1,1 mln zł (2,7 %) niższy niż w 2006 r.

Wartość aktywów Funduszu w 2007 roku wyniosła 578.023.831,68 zł i była wyższa od stanu na koniec 2006 roku o 31.575.087,20 zł, co oznacza wzrost o 5,8 %. Najistotniejszą pozycję aktywów stanowiły należności z tytułu udzielonych pożyczek. Na koniec 2007 r. osiągnęły one poziom 390.517.071,24 zł (wzrost o ok. 0,9 % - w stosunku do roku 2006).

Wartość funduszu statutowego na dzień 31.12.2007 r. wynosiła 481.107.225,52 zł (wzrost o 9,3 % w stosunku do 2006 r.), stan funduszy własnych WFOŚiGW (łącznie wartość funduszu statutowego, funduszu rezerwowego oraz zysku) wyniósł 537.970.829,68 zł (wzrost o 8 %).

Na dzień 31.12.2007 r. WFOŚiGW posiadał akcje następujących podmiotów:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba akcji	Wartość nominalna	Odpis aktualizujący	Wartość bilansowa
1	Akcje BOŚ S.A.	296 987	21 035 883,00	-	21 035 883,00
2	Akcje PRONIT – Radom	18 267	182 670,00	182 670,00	0
3	Akcje RADOSKÓR – Radom	19	190,00	190,00	0
4	Akcje ZP KARO - SIEDLCE	3 476	3 476,00	3 476,00	0
5	Akcje ZPC URSUS	203 662	2 036 620,00	2 036 620,00	0
6	Akcje CeMAT '70	71	7 100,00	-	7 100,00
7	Państwowe Zakłady Zbożowe Ciechanów	64	64,00	64,00	0
8	Akcje GEOTERMII S.A – Warszawa	205 000	2 050 000,00	-	2 050 000,00
9	Akcje Mazowieckiego Funduszu Poręczeń Kredytowych	200	2 000 000,00	-	2 000 000,00
Razem			27 316 003,00	2 223 020,00	25 092 983,00

Wydatki na ochronę środowiska

Pożyczki i dotacje.

Łączna wartość środków wydatkowanych przez Fundusz w 2007 r. na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska wynosi **183,4** mln zł*:

- w formie dotacji wypłacono 34,3 mln zł,
- w formie pożyczek wypłacono 149,1 mln zł

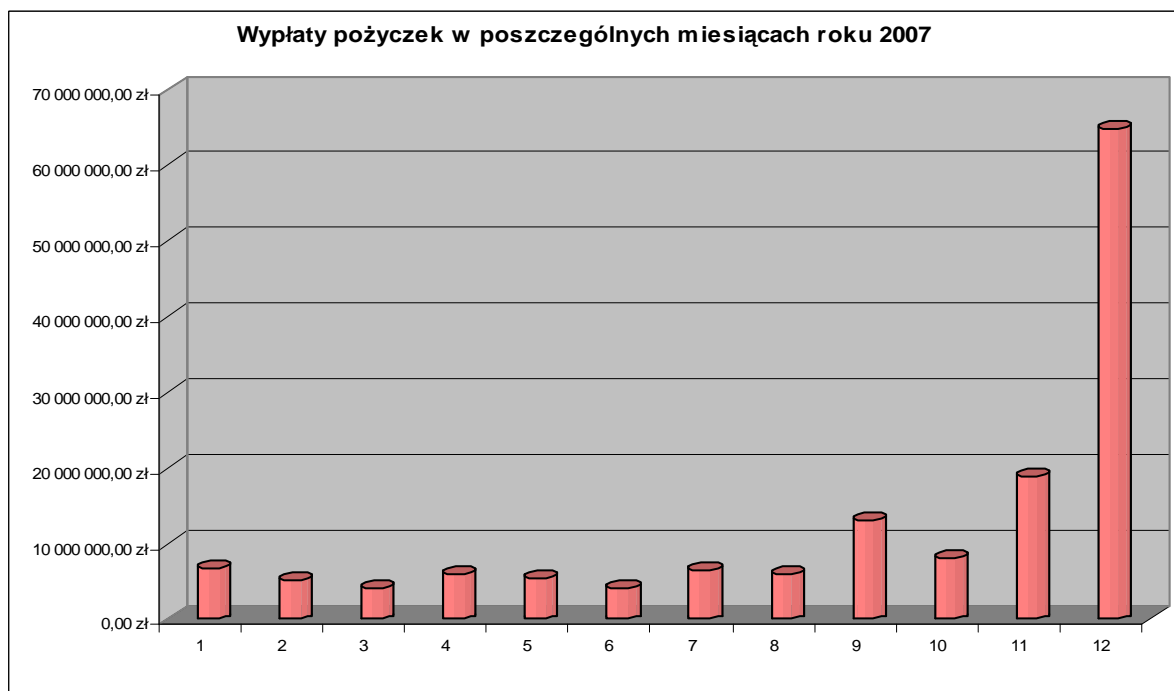
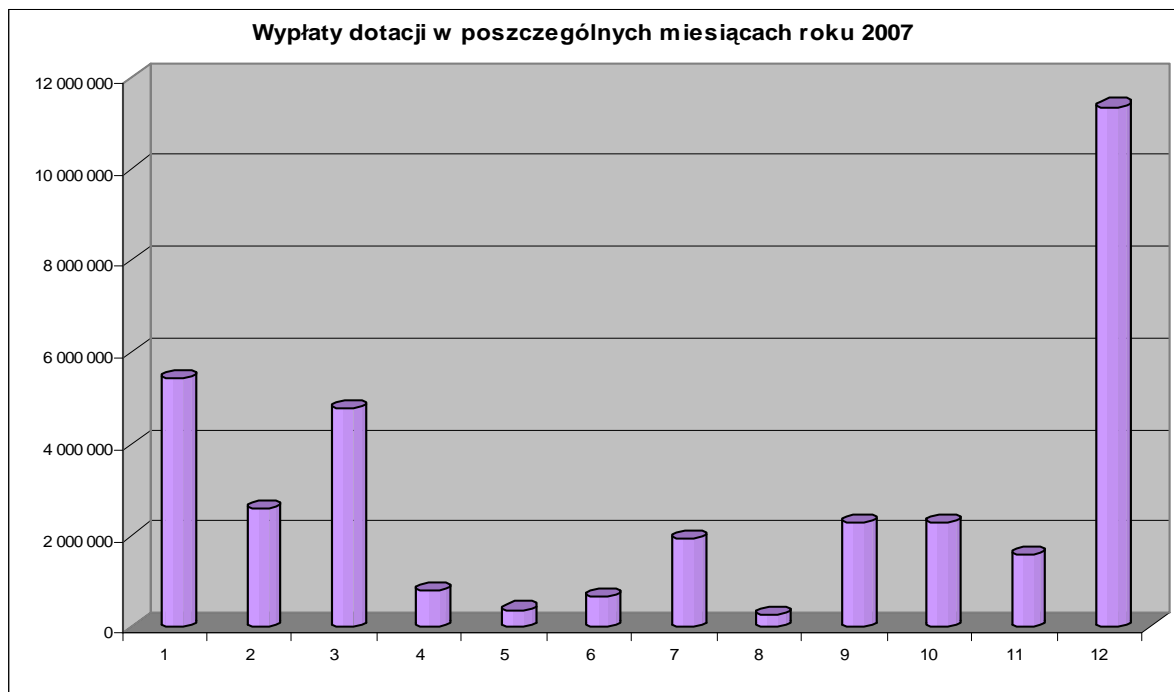
i jest o 61,2 mln zł (o 51,2 %) wyższa od sumy pożyczek i dotacji wypłaconych w 2006 r., kiedy to wydatkowano łącznie 121,3 mln zł (w tym 23,3 mln zł w formie dotacji i 98 mln zł w formie pożyczek).

Wielkość wydatków Funduszu na finansowanie w formie pożyczek i dotacji zadań z zakresu poszczególnych dziedzin ochrony środowiska w 2007 r. przedstawia poniższa tabela:

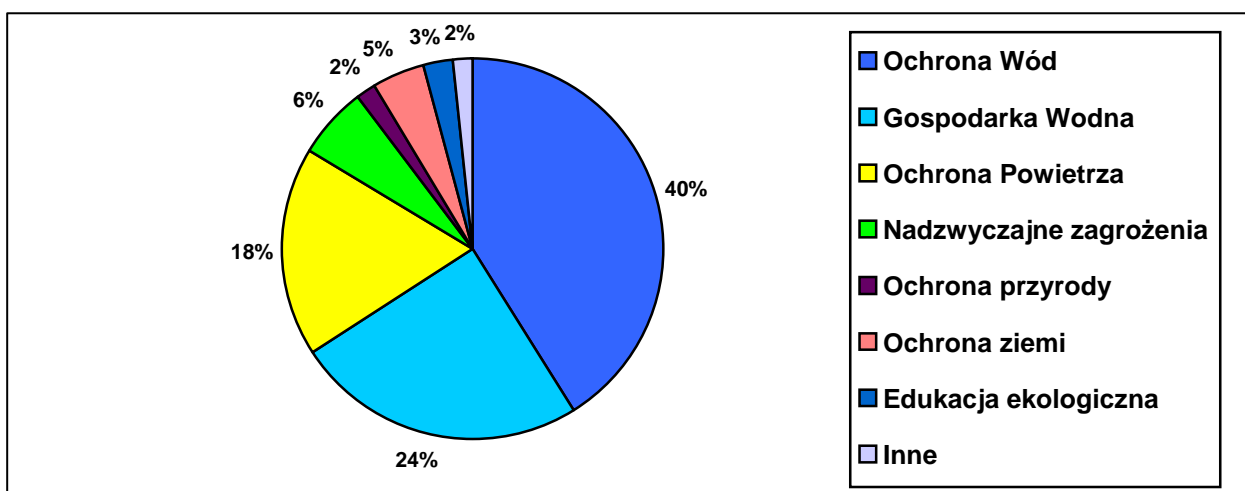
Lp.	Ozn.	DZIEDZINY	Dotacje	Pożyczki	Suma	Zmiana w stosunku do 2006 r. (łącznie)
			zł			
1.	OA	Ochrona powietrza	7 941 704	24 903 524	32 845 228	wzrost o 81 %
2.	OZ	Ochrona ziemi	-	8 306 167	8 306 167	wzrost o 580 %
3.	OW	Ochrona wód	7 991 010	67 335 195	75 326 205	wzrost o 42 %
4.	GW	Gospodarka wodna	3 168 627	42 188 478	45 357 105	wzrost o 20 %
5.	EE	Edukacja Ekologiczna	2 868 363	1 906 350	4 774 713	wzrost o 225 %
6.	OP	Ochrona przyrody	2 773 083	40 823	2 813 906	wzrost o 22 %
7.	MN	Monitoring	2 734 749	-	2 734 749	wzrost o 96 %
8.	PNZ	Nadzwyczajne zagrożenia	6 718 454	4 390 916	11 109 370	wzrost o 86 %
9.	INDZ	Pozostałe	153 289	-	153 289	wzrost o 157,7 %
Razem			34 349 279,3	149 071 453	183 420 732	wzrost o 51,2 %

* dane w ujęciu kasowym (kwoty wypłacone w 2007 r. - na podstawie zobowiązań z roku 2006 oraz umów zawartych w 2007 r.).

Najwięcej środków - podobnie jak w latach ubiegłych - wydatkowano w dziedzinie ochrony wód i gospodarki wodnej oraz ochrony powietrza, jednakże największą dynamikę wzrostu wydatków - w stosunku do 2006 r. - zanotowano w dziedzinie ochrony ziemi (na zadania z ww. zakresu wydatkowano prawie siedmiokrotnie więcej środków niż w 2006 r.) oraz edukacji ekologicznej (ponad trzykrotny wzrost wydatków), a w dalszej kolejności - w dziedzinie przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom i monitoringu środowiska oraz ochrony powietrza (blisko dwukrotny wzrost wydatków).

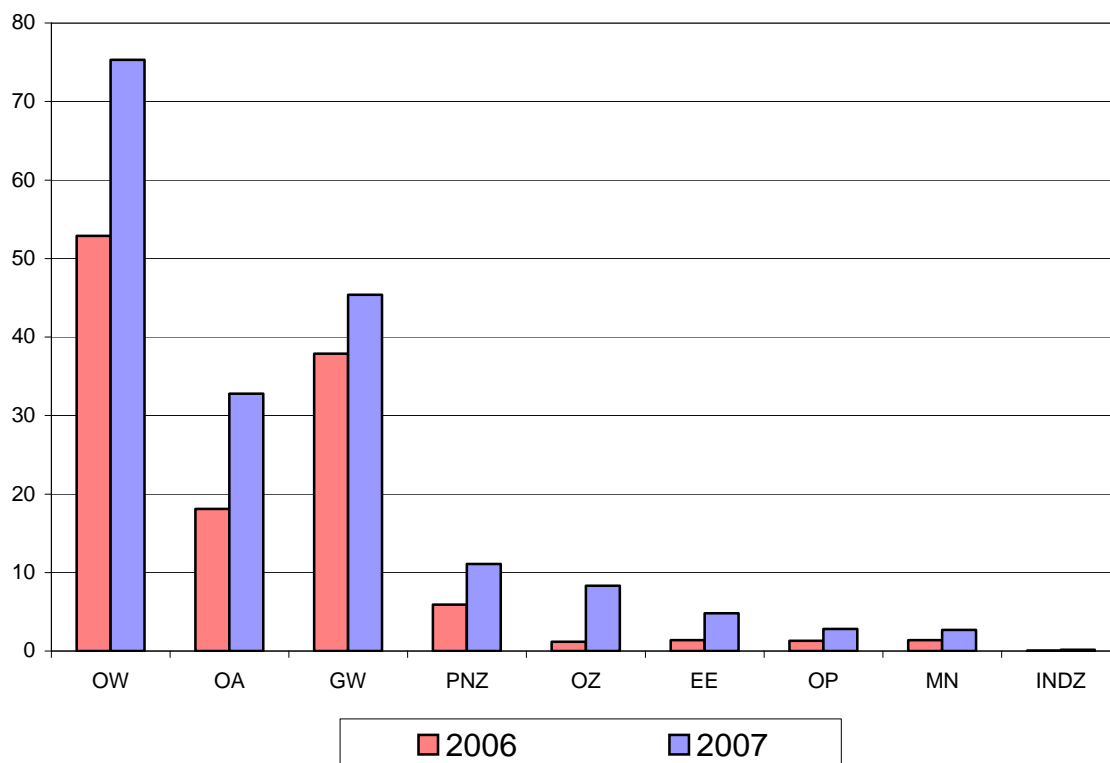
Wydatki Funduszu w 2007 r. w podziale na dziedziny ochrony środowiska:

W stosunku do 2006 r. zmniejszył się udział zadań z zakresu ochrony wód i gospodarki wodnej w całości dofinansowania wydatkowanego przez Fundusz w formie pożyczek i dotacji (OW - z 44 % do 40 %, GW - z 31 % na 24 %). Wzrost natomiast zanotowano w dziedzinie ochrony ziemi (z 1 % do 5 %), ochrony powietrza (z 15 % do 18 %) oraz przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska (z 5 % do 6 %). Udział wydatków na monitoring środowiska oraz ochronę przyrody pozostał na poziomie porównywalnym do 2006 r.

Porównanie wysokości wydatków Funduszu w poszczególnych dziedzinach działalności w latach 2006 - 2007:

mln zł

Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych.

Łączna kwota dopłat do oprocentowania kredytów z Banku Ochrony Środowiska, wypłaconych przez Fundusz w 2007 r., wyniosła 1,2 mln zł i była o 560,6 tys. wyższa od kwoty dopłat wydatkowanych w 2006 r., kiedy to wypłacono 680,3 tys. zł (wzrost dwukrotny).

W 2007 r. Fundusz przyznał dopłaty do oprocentowania kredytów z Banku Ochrony Środowiska dla 72 przedsięwzięć proekologicznych (wg liczby umów kredytowych zawartych przez BOŚ). Łączna kwota kredytów udzielonych przez Bank z dopłatami ze środków Funduszu wyniosła 27,1 mln zł (w 2006 r. - 38 mln zł), natomiast ogólna kwota dopłat przewidzianych do wydatkowania przez Fundusz w okresie trwania umów kredytowych zawartych przez BOŚ w 2007 r. - to 2,4 mln zł.

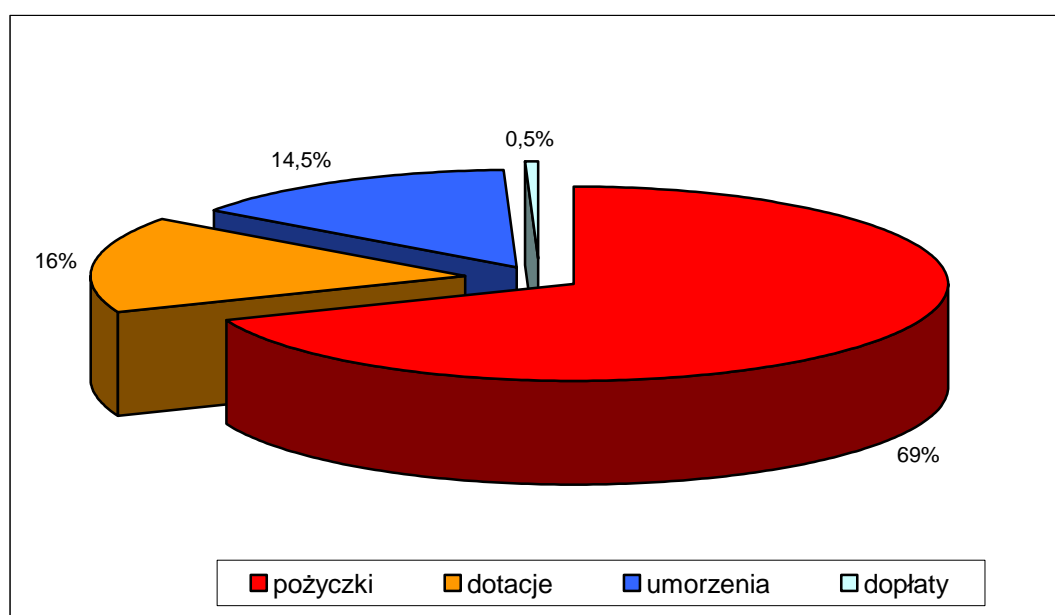
DZIEDZINY	Kredyty z dopłatami, udzielone w 2007 r.	Wartość kredytów (w zł)	Dopłaty wypłacone w 2007 r. (w zł)
Ochrona wód i Gospodarka wodna	16	13 770 493	858 967,97
Ochrona powietrza	55	12 789 964	324 438,23
Ochrona ziemi	1	535 000	38 785,29
Inne	-	-	18 678,79
Razem	72	27 095 457	1 240 870,28

Umorzenia

W 2007 r. umorzono częściowo 313 pożyczek - z datą zapadalności umorzenia na 2007 r. (w 2006 r. zanotowano 386 umorzeń). Łączna kwota pożyczek umorzonych w 2007 r. wyniosła 32 mln zł (w 2006 r. było to 31 mln zł).

Oprócz tego w 2007 r. podjęte zostały 52 pozytywne uchwały umorzeniowe, które zrealizowane zostaną w 2008 r. Kwota tych umorzeń to 3,2 mln zł.

Wydatki na finansowanie działalności statutowej Funduszu w 2007 r. - w podziale na poszczególne formy dofinansowania:

W 2007 r. zanotowano wzrost o 5 % (w stosunku do 2006 r.) udziału pożyczek w całości udzielonego dofinansowania oraz nieznaczny wzrost - o 0,75 % - udziału dotacji. Nastąpił natomiast spadek o 5,75 % udziału umorzeń pożyczek w stosunku do całości udzielanego wsparcia.

Powyższe zmiany oznaczają poprawę struktury finansowania Funduszu - w kierunku zwrotnych form wsparcia, zapewniających odtworzenie majątku Funduszu (pożyczki).

II. PODJĘTE DECYZJE I ZAWARTE UMOWY

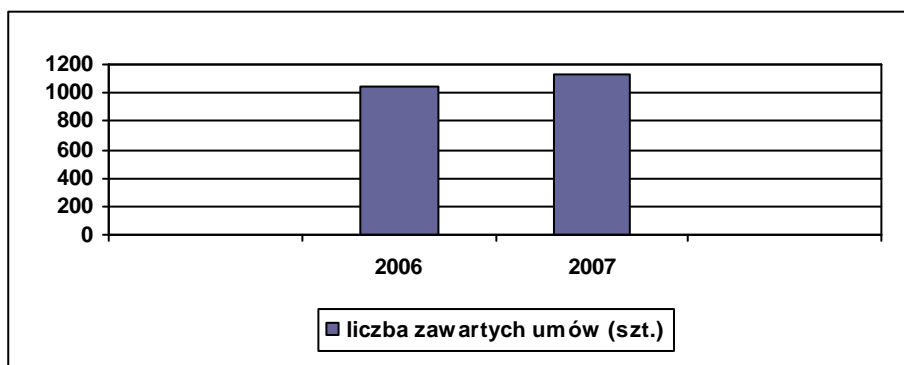
W 2007 r. Zarząd Funduszu podjął łącznie 1.524 uchwały, z czego 650 uchwał - w sprawie dofinansowania zadań proekologicznych (327 uchwał dotyczyło dofinansowania w formie dotacji, 323 - w formie pożyczek).

Do końca 2007 r. zawarto 1.132 umów (o 93 więcej niż w 2006 r.), w tym: 319 umów pożyczek (o 87 więcej niż w 2006 r.) oraz 813 umów dotacji (o 6 więcej niż w 2006 r.).

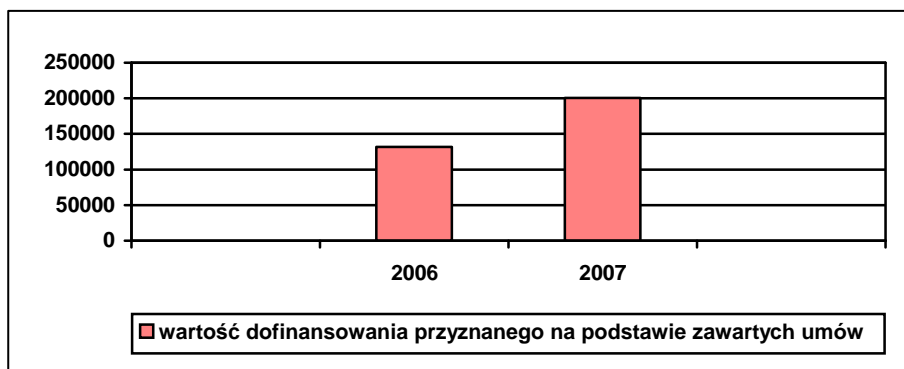
Łączna wartość dofinansowania przyznanego na podstawie ww. umów - to 200,4 mln zł (o 68,6 mln zł więcej niż w 2006 r.), z czego:

- w formie dotacji - 29,7 mln zł (o 1,0 mln zł więcej niż w 2006 r.),
- w formie pożyczek - 170,7 mln zł (o 67,6 mln zł więcej niż w 2006 r.).

Porównanie liczby umów zawartych przez Fundusz w latach 2006 - 2007:

Wysokość dofinansowania wynikającego z umów zawartych przez Fundusz w latach 2006 – 2007:

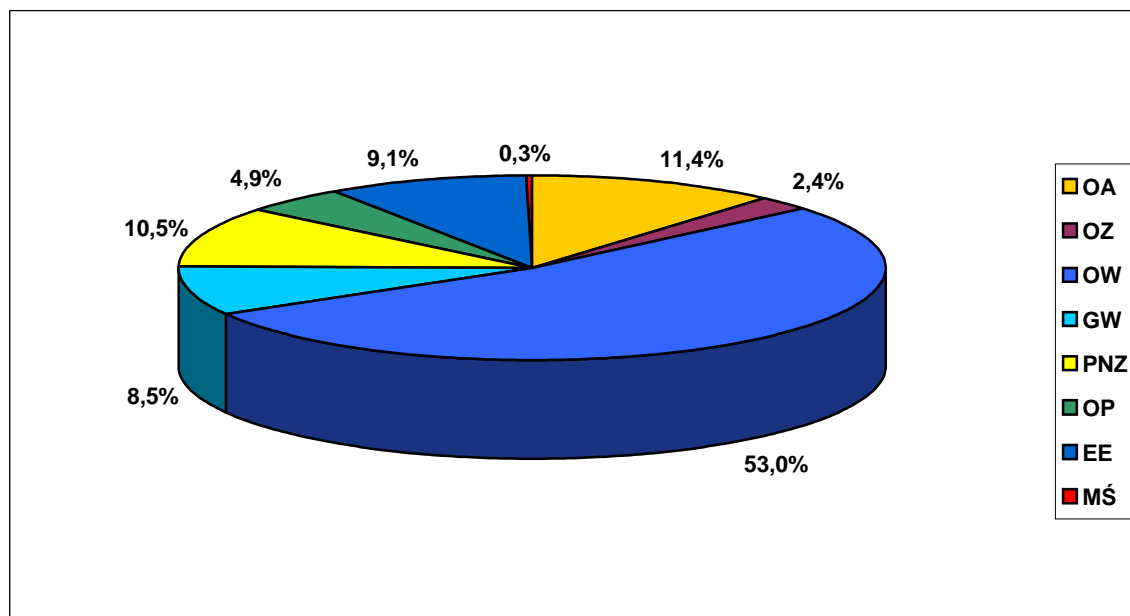

Liczba i wartość umów zawartych w 2007 r. - w podziale na dziedziny działalności Funduszu:

Dziedzina finansowania	Umowy pożyczek		Umowy dotacji	
	Liczba	Kwota ¹⁾ dofinansowania (w zł)	Liczba	Kwota ¹⁾ dofinansowania (w zł)
Ochrona powietrza	89	23 376 672,93	38	6 895 989,98
Ochrona powietrza - Ochrona przed hałasem	2	3 670 755,34		
Ochrona ziemi	26	12 084 863,03	1	268 373,00
Ochrona wód	82	79 636 508,19	513	5 670 435,33
Ochrona wód ZPORR	4	2 638 531,35		
Ochrona wód Fundusz Spójności	1	450 000,00		
Gospodarka wodna	84	39 431 391,19	6	1 163 699,91
Gospodarka wodna ZPORR	6	3 066 028,89		
Przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom	23	4 346 916,00	96	6 289 243,44
Edukacja ekologiczna	1	1 906 349,91	102	2 766 900,25
Ochrona przyrody	1	136 234,80	54	4 320 604,76
Monitoring środowiska	-	-	3	2 332 308,88
Ogółem	319	170.744.251,50	813	29.707.555,55

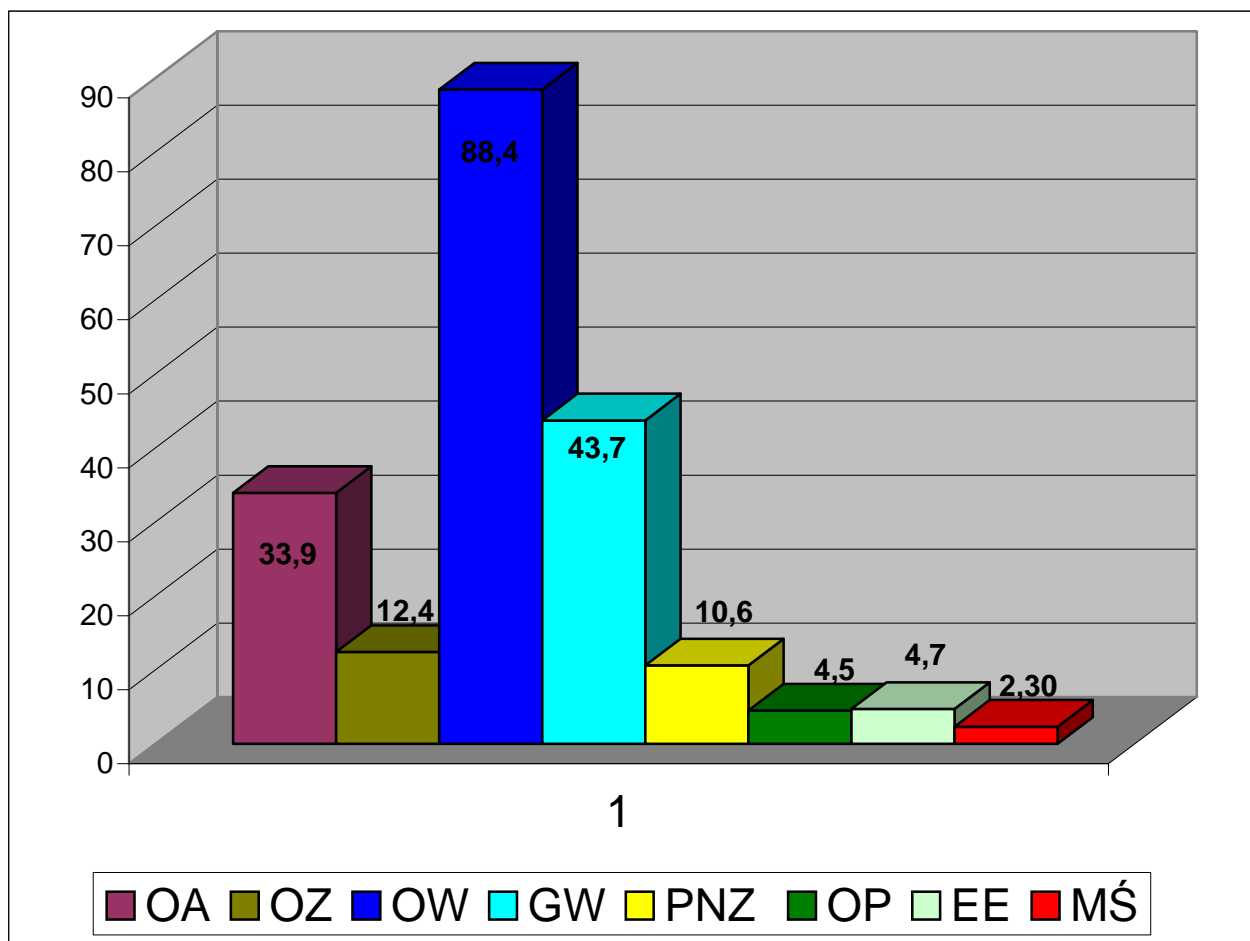
¹⁾ nie uwzględniono aneksów do umów, zwiększających bądź zmniejszających kwoty dofinansowania

Udział procentowy umów zawartych w 2007 r. - w podziale na dziedziny ochrony środowiska:

Wielkość dofinansowania (dotacje i pożyczki), udzielonego na podstawie umów zawartych w 2007 r. - w podziale na dziedziny:

mln zł

III. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU W 2007 ROKU

W dziedzinie **ochrony wód** dofinansowano 600 zadań* (o 24 mniej niż w 2006 r.), z czego 4 zadania współfinansowane były również przez ZPORR, a 1 - przez Fundusz Spójności. Na realizację 513 zadań przyznane zostały dotacje. Spośród nich 508 dotyczyło budowy płyt obornikowych wraz ze zbiornikami na gnojówkę, finansowanych w ramach „Programu ograniczania zanieczyszczeń środowiska składnikami nawozowymi z produkcji zwierzęcej w województwie mazowieckim na lata 2003-2006”, realizowanego na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Zarządem Województwa Mazowieckiego, Wojewodą Mazowieckim oraz Zarządem Funduszu. W I kwartale 2007 r. zakończono podpisywanie umów zawieranych w ramach ww. programu.

W przypadku inwestycji z zakresu ochrony wód wnioskodawcami były głównie samorządy lokalne oraz przedsiębiorstwa komunalne stanowiące w 100 % własność jednostek samorządowych. Większość przedsięwzięć dotyczyła budowy kanalizacji sanitarnej do istniejących bądź nowobudowanych oczyszczalni ścieków oraz budowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków.

* według umów zawartych w 2007 r. - dotyczy wszystkich omówionych dziedzin.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne, dopuszczającymi stosowanie systemów indywidualnych na terenach, gdzie budowa systemów kanalizacyjnych powodowałaby nadmierne koszty (rozproszona zabudowa mieszkaniowa), Fundusz w 2007 r. dofinansowywał również budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Były to inwestycje prowadzone przez gminy, które zapewniały jednocześnie właściwy nadzór nad eksploatacją ww. oczyszczalni. W 2007 r. zanotowano wzrost liczby realizowanych tego rodzaju inwestycji.

W dziedzinie **gospodarki wodnej** dofinansowano 96 zadań (o 24 więcej niż w 2006 r.), z czego 6 zadań - w formie dotacji; 6 zadań współfinansowanych było przez ZPORR.

Inwestycje z ww. dziedziny dotyczyły przede wszystkim poprawy zaopatrzenia w wodę pitną, tj. budowy i modernizacji stacji uzdatniania wody oraz budowy sieci wodociągowych.

Niezbędnym warunkiem udziału Funduszu w realizacji danego zadania z zakresu budowy urządzeń służących zaopatrzeniu w wodę było udokumentowanie rozwiązania kwestii związanych z gospodarką ściekową na danym terenie (w szczególności poprzez budowę systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków).

Inwestycje z powyższego zakresu, dofinansowane przez Fundusz w 2007 r., realizowane były przez samorządy lokalne oraz przedsiębiorstwa komunalne stanowiące w 100 % własność jednostek samorządowych.

Środki dotacyjne wydatkowane w zakresie gospodarki wodnej przeznaczane były przede wszystkim na zadania z zakresu małej retencji, budowy i modernizacji budowli hydrotechnicznych, regulacji i modernizacji rzek, a także ochrony przeciwpowodziowej - realizowane przez Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych.

W dziedzinie **ochrony powietrza** dofinansowano 129 zadań (o 46 więcej niż w 2006 r.), z czego 2 zadania dotyczyły ochrony przed hałasem, a 38 zadań dofinansowanych zostało w formie dotacji.

Wpływające wnioski dotyczyły przede wszystkim zmiany czynnika grzewczego, tj. likwidacji przestarzałych kotłowni węglowych i ich wymiany na kotłownie wydajniejsze i mniej szkodliwe dla środowiska, modernizacji sieci ciepłej i węzłów ciepłych, kompleksowej gospodarki ciepłej, obejmującej modernizację źródła ciepła oraz termomodernizacji obiektów. Ponadto w 2007 r. Fundusz podpisał dwie umowy na realizację zadań z zakresu ochrony przed hałasem, polegające na wymianie przetwornic statycznych oraz agregatów sprężarkowych w elektrycznych zespołach trakcyjnych (zadania Kolei Mazowieckich).

Zanotowano wzrost zainteresowania wnioskodawców realizacją zadań z zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii (pompy ciepła, kolektory słoneczne, kotły na biomase).

W dziedzinie **ochrony ziemi** dofinansowano 27 zadań (o 20 więcej niż w 2006 r.), z czego 1 - w formie dotacji.

Wnioski o dofinansowanie z zakresu ochrony ziemi dotyczyły głównie wdrażania selektywnej zbiórki odpadów oraz rekultywacji wysypisk. Ponadto przedmiotem dofinansowania były zadania związane z odzyskiem odpadów oraz unieszkodliwianiem odpadów niebezpiecznych, w tym: azbestu znajdującego się na drogach gminnych, jak również budową nowych składowisk i zakładów unieszkodliwiania odpadów.

W 2007 roku przy współudziale środków Funduszu zrealizowano znacznie więcej inwestycji z zakresu ochrony ziemi - w porównaniu do roku 2006, mimo że gospodarka odpadowa to jedna z najtrudniejszych dziedzin ochrony środowiska. Złożyła się na to większa aktywność inwestycyjna wnioskodawców, wspomagana zachętami ze strony Funduszu w postaci preferencji dofinansowania.

W dziedzinie **przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska** dofinansowano 119 zadań (o 18 więcej niż w 2006 r.).

Kontynuowana była zapoczątkowana w latach ubiegłych współpraca z Komendą Wojewódzką PSP, jak również z Zarządem Wojewódzkim Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w zakresie wyposażenia sprzętowego jednostek straży pożarnych z terenu województwa mazowieckiego). Znaczne środki kierowane były na realizację wniosków

zbiorczych, rozwiązujących systemowo problemy wyposażenia straży, a zarazem wykorzystujących dotacje zewnętrzne. W 2007 r. zakupiono m.in. 47 nowych samochodów oraz zmodernizowano lub zabudowano dalszych 8, utrzymano wysoki poziom zakupów nowego sprzętu - zwłaszcza ratownictwa techniczno-ekologicznego.

W dziedzinie **monitoringu środowiska** dofinansowano 3 zadania (podobnie jak w 2006 r.). Beneficjentem pomocy Funduszu był w tej dziedzinie jedynie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. W ramach wsparcia uzyskanego z Funduszu WIOŚ prowadził całoroczny monitoring regionalny wód powierzchniowych, powietrza oraz hałasu komunikacyjnego. Ponadto zakupiono aparaturę pomiarową i sprzęt laboratoryjny. Pomoc Funduszu dla WIOŚ w 2007 r. dotyczyła ponadto zakupu komputerów przenośnych wraz z oprogramowaniem specjalistycznym, umożliwiającym przyspieszenie procedur kontrolnych oraz karnych.

W dziedzinie **edukacji ekologicznej** dofinansowano 103 zadania (o 4 więcej niż w 2006 r.). Wzorem lat ubiegłych, o środki na realizację zadań edukacyjnych ubiegały się głównie jednostki samorządowe, organizacje pozarządowe oraz parki krajobrazowe i Kampinoski Park Narodowy. Największymi grupami zadań dofinansowywanymi przez Fundusz były programy edukacyjne, konkursy oraz budowa infrastruktury dydaktycznej i doposażenie baz terenowych.

W dziedzinie **ochrony przyrody** dofinansowano 55 zadań (o 27 więcej niż w 2006 r.). Głównym beneficjentem pomocy Funduszu - pod względem liczby przedsięwzięć - był Wydział Środowiska i Rolnictwa Mazowieckiego Urzędu Marszałkowskiego (z jednostkami podległymi Wojewodzie, tj. parkami krajobrazowymi), natomiast pod względem wielkości dofinansowania - Kampinoski Park Narodowy. Najliczniejszą grupę wniosków stanowiły zadania z zakresu ochrony gatunkowej, pielęgnacji zieleni i dokumentacji urządzeniowej lasów.

IV. EFEKT EKOLOGICZNY

Realizacja zadań finansowanych przez Fundusz w 2007 r. wiązała się z osiągnięciem następujących efektów ekologicznych (w rozbiciu na poszczególne dziedziny działalności WFOŚiGW):

Ochrona powietrza

- uzyskano zmniejszenie emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza atmosferycznego w ilościach - szacunkowo:
  - emisja dwutlenku siarki: 53,45 Mg/rok,
  - emisja dwutlenku azotu: 26,52 Mg/rok,
  - emisja tlenku węgla: 259,4 Mg/rok,
  - emisja dwutlenku węgla: 5.494,07 Mg/rok,
  - emisja pyłu: 68,76 Mg/rok,
- oszczędność energii cieplnej: 44.894,57 GJ/rok.

Ochrona ziemi

- ilość odpadów objętych zorganizowanym wywozem i składowaniem (odpady komunalne): 50.095,00 Mg /rok
- rekultywacja wysypisk: 9,53 ha
- budowa nowych składowisk: 6,24 ha
- segregacja odpadów: 16.687 Mg/rok

Ochrona wód

- budowa 361.786 mb sieci kanalizacji sanitarnej i 1.251 mb kanalizacji deszczowej,
- wykonanie 3.739 przyłączy kanalizacyjnych (stworzenie możliwości dla podłączenia kolejnych 1.979 przyłączy),
- ogólna przepustowość 11 nowych i 9 zmodernizowanych oczyszczalni ścieków oraz 260 przydomowych oczyszczalni ścieków - to 14.259 m³/d,
- ilość ścieków przyjętych do oczyszczalni - 2.701 m³/d.

Gospodarka wodna

- budowa i modernizacja zbiorników wodnych o łącznej pojemności retencyjnej 183.475 m³,
- budowa i modernizacja 2 budowli hydrotechnicznych,
- budowa i modernizacja wałów przeciwpowodziowych na odcinku 4.390 mb,
- ogólna przepustowość 8 wybudowanych i 36 zmodernizowanych stacji uzdatniania wody, to 3.272 m³/h,
- budowa 663.171 mb sieci wodociągowej,
- wykonanie 5.719 przyłączy (stworzenie możliwości dla podłączenia kolejnych 4.442 przyłączy).

Edukacja ekologiczna

- przeprowadzono 22 rozbudowane programy edukacyjne, w których udział wzięło ok. 137.000 osób;
- przy współfinansowaniu Funduszu odbyły się 3 prestiżowe imprezy ekologiczne, w których uczestniczyło ok. 65 000 osób;
- zorganizowano 24 konkursy, w których udział wzięło ok. 53.000 osób i ok. 7.600 placówek oświatowych (najbardziej spektakularny konkurs realizowany przez Gminę Izabelin pn. „Wojewódzki konkurs na Tomik Literacki Młodych Autorów o tematyce przyrodniczej dla mazowieckich szkół podstawowych” zaktywizował aż 6.012 uczniów z 2.496 szkół);
- wydano 2 numery czasopisma PANDA rozdawanego m.in. podczas zajęć dydaktycznych na terenie Warszawskiego Ogrodu Zoologicznego - frekwencja roczna szacowana na 600.000 osób/rok;
- wydana została publikacja pt. „Stan środowiska w województwie mazowieckim w 2006 roku” (w nakładzie 1.500 egz.);
- utworzono bądź rozbudowano infrastrukturę 18 ścieżek dydaktycznych oraz doposażono 7 baz edukacyjnych znajdujących się na ich trasie;
- wykonano instalację c.o. w szklarni służącej rozmnażaniu kolekcji ginących i zagrożonych gatunków tropikalnych roślin na terenie Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Warszawskiego oraz dobudowano do niej aneks (z obiektu jako miejsca edukacyjnego, korzysta rocznie ok. 60.000 osób);
- dofinansowano letni wypoczynek dla ok. 1.300 dzieci w ramach akcji „Wakacje z ekologią” (zadanie realizowane głównie przez CARITAS).

Ochrona przyrody

- dokonano wykupu 40 ha gruntów na terenie Kampinoskiego Parku Narodowego;
- w ramach programu utrzymania rezerwatu ptactwa wodnego „Stawy Raszyńskie” dokonano zakupu 6695 kg krocza karpia;
- poddano renowacji i zabezpieczono 3 gniazda bociana czarnego;
- zakupiono i zamontowano 29 szt. platform pod zagrożone gniazda bociana białego oraz 9 podestów ochronnych na terenie Mazowsza;

- w ramach kolejnych etapów programu ochrony żółwia błotnego na Mazowszu dokonano monitoringu i inwentaryzacji znanych siedlisk występowania gatunku, wykonano oczyszczanie łęgów i kontrolę nowych zgłoszonych miejsc występowania żółwia;
- dokonano inwentaryzacji cennych przyrodniczo siedlisk Kozińskiego Parku Krajobrazowego, aktualizując i poszerzając posiadane dane o siedliskach;
- przeprowadzono monitoring 39 stanowisk bielika, orlika krzykliwego oraz kani czarnej na terenie Mazowsza;
- w ramach restytucji ryb łososiowatych i reofilnych karpowatych w rzece Skrwie Prawej wypuszczono 55.000 narybku pstrąga potokowego;
- w ramach umów dotacyjnych zawartych z Wojewodą Mazowieckim wykonano zabiegi zabezpieczające - pielęgnacyjne na 207 drzewach będącymi pomnikami przyrody na obszarze Mazowsza;
- zalesiono 4,13 ha gruntów porolnych stanowiących własność osób fizycznych na terenie 2 powiatów.

Monitoring środowiska

- prowadzono całoroczny monitoring regionalny wód powierzchniowych, powietrza oraz hałasu komunikacyjnego,
- zakupiono aparaturę pomiarową i sprzęt laboratoryjny (trzy chromatografy gazowe z podajnikami próbek, analizatory – dwutlenku siarki, tlenu węgla, ozonu, BTX, 6 kalibratorów, przenośny generator powietrza zerowego, moduł destylacyjny do oznaczania azotu i cztery mieszała) oraz 22 komputery przenośne z oprogramowaniem specjalistycznym dla WIOŚ, umożliwiające przyspieszenie procedur kontrolnych oraz karnych.

Przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska

- zakupiono 15 lekkich samochodów ratowniczych różnych typów,
- zakupiono 25 średnie samochody ratowniczo-gaśnicze,
- zakupiono 7 ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych,
- zakupiono jeden pojazd specjalny (podnośnik),
- zabudowano lub poddano modernizacji 8 samochodów ratowniczo-gaśniczych,
- zakupiono sprzęt pożarniczy i ratownictwa chemiczno-ekologicznego, w tym: węże pożarnicze (blisko 1.900 odcinków), kontenerowe zestawy ratownicze (2), motopompy (53), pompy specjalistyczne - pompy pływające, szlamowe, do substancji chemicznych itp (9), zestawy hydrauliczne (33), agregaty wysokociśnieniowe (4), skochrony (3), zestawy poduszek pneumatycznych (3), zestawy dekontaminacyjne i namioty ewakuacyjne (11), generatory piany lekkiej (5), zestawy poszukiwawcze składające się z łodzi i sonarów (2 komplety), łodzie lub pontony z silnikami i wyposażeniem ratunkowym (3), urządzenie wysokociśnieniowe do cięcia wodą COBRA, wentylatory, sorbenty i neutralizatory, prądownice, mierniki wielogazowe, i in.
- zakupiono specjalistyczne wyposażenie osobiste strażaków, w tym: aparaty powietrzne i zestawy butli kompozytowych (80), ubrania żaroodporne (4), ubrania gazoszczelne (8), inne ubrania specjalistyczne i sprzęt nurkowy.
- zakupiono podstawowe wyposażenie osobiste strażaków, wykorzystywane podczas akcji ratunkowych, m.in.: ponad 500 kompletów ubrań ochronnych oraz 850 hełmów bojowych.

V. FUNDUSZE POMOCOWE UE

W roku 2007 działalność WFOŚiGW w zakresie wdrażania funduszy unijnych opierała się na następujących porozumieniach:

1. Porozumienie w sprawie realizacji POIiŚ z dnia 25 czerwca 2007 r. (projekty o wartości poniżej 25 mln euro) dla osi priorytetowych:
  - I – *Gospodarka wodno-ściekowa*
  - II – *Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi.*
2. Porozumienie w sprawie podziału projektów przewidywanych do dofinansowania z dnia 14 listopada 2007 r., w ramach osi priorytetowych:
  - I – *Gospodarka wodno-ściekowa*
  - II – *Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi.*

Na mocy *porozumienia* z Ministerstwem Środowiska z 25 czerwca 2007 r., WFOŚiGW zobowiązał się do wdrażania projektów wodno-kanalizacyjnych i odpadowych finansowanych z Funduszu Spójności o wielkości mniejszej niż 25 mln euro. Zadania dotyczą całego okresu „życia projektów” – identyfikacji, przygotowania, realizacji, rozliczania oraz monitorowania (łącznie z okresem 5 lat po zakończeniu projektu).

Zgodnie z *porozumieniem* z NFOŚiGW z 14 listopada 2007 r. w sprawie podziału projektów, liczba projektów wdrażanych przez WFOŚiGW wynosi 15.

W 2007 r. Fundusz kilkakrotnie weryfikował i oceniał (na potrzeby Ministerstwa Środowiska) projekty z *Listy projektów indywidualnych POIiŚ*.

Działania WFOŚiGW polegały również na:

1. opiniowaniu studiów wykonalności oraz dokumentów przetargowych, przedkładanych przez wnioskodawców;
2. przygotowaniu instytucjonalnym WFOŚiGW do roli instytucji wdrażającej POIiŚ (zmiany w *Regulaminie organizacyjnym WFOŚiGW*, utworzenie sekcji finansowania projektów europejskich w Wydziale Finansowo-Księgowym, prace nad *Instrukcją szczegółową wdrażania POIiŚ w WFOŚiGW*);
3. działaniach informacyjnych i promocyjnych, w tym indywidualnych spotkaniach i konsultacjach ze wszystkimi wnioskodawcami;
4. koordynacji i uczestnictwie w licznych szkoleniach dotyczących POIiŚ, m.in. przeszkolono 39 pracowników w ramach *Memorandum Finansowego 2002/PL/16/P/PA/013* (131 osobo-szkoleń);
5. zapewnieniu finansowania wkładu krajowego dla projektów przewidzianych do realizacji z Funduszu Spójności (akceptacja Zarządu Funduszu dla czterech wniosków o pożyczkę na łączną kwotę 10,61 mln zł, z czego dla jednej uchwały podpisano umowę oraz wniosku o aneks dla gminy Raszyn na kwotę 3 mln zł, *Lista priorytetów WFOŚiGW na rok 2008* - 21 wniosków, *Lista zadań na rok 2008* - 9 wniosków).